

**Міністерство освіти і науки України
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут філософії НАН України
Інститут історії України НАН України
Інститут держави і права імені В.М. Корецького НАН України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ

МАТЕРІАЛИ
III Всеукраїнської наукової конференції
(присвяченої 100-річчю Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара)

25-26 травня 2018 р.

Частина I

**Дніпро
2018**

УДК 303
ББК 63.3
С 69

Редакційна колегія:

Іваненко Валентин Васильович, д.і.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Іщенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Горбатенко Володимир Павлович, д.політ.н., проф., заступник директора Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України

Касьянов Георгій Володимирович, д.і.н., проф., зав. відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України

Пометун Олена Іванівна, д. пед. н., проф. член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

С 69 Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики. Матеріали III Всеукраїнської наукової конференції. 25-26 травня 2018 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2018. – 314 с.

У збірник вміщено матеріали III Всеукраїнської наукової конференції «Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики», що присвячені найбільш значущим науковим проблемам у царині політичних, соціологічних, юридичних, історичних, філологічних, педагогічних, психологічних, економічних наук, а також філософії, державного управління, соціальних комунікацій, фізичного виховання і спорту. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2018

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2018

Notwithstanding the sports language cannot do without paralinguistic means and symbols, it also possesses a flourishing verbal component. Experts and passionate fans of sport develop their vocabulary regularly with sport lexis of metaphorical nature that is full of neologisms. This very bright feature of sports language – metaphorical – helps to name special terms in association with the well-known facts. For example, a yellow card in handball and football is called a «mustard leaf»; a throw with overthrowing a goalkeeper in football and handball is «parachute» or «looping goal»; a free throw in hockey is referred to as a «bullet» (shoot-out); the main scorer in basketball, volleyball, handball, football, floorball, etc. is a «sniper» or «dead shot»; a type of defense during a free throw in handball, football can be called a «wall»; a mastic used in handball in order the ball not to stick to the players' hands may be noticed as a «linden».

It is immediately apparent from the foregoing that the TS language becomes one of the main locations of international communication, uniting different continents, countries, native speakers of different cultures and languages in the context of the intensive development at the beginning of the 21st century. Linguistic and paralinguistic means not only determine the interaction with the peculiarities and conditions of the TS functioning, complementing and contributing to the harmonization of this language, but also convinces of the functional practicability and future prospects of using the vocal and visual communication channels of various forms, temporal and organizational/productive possibilities of information transmission in the TS.

References

1. Онуфрієнко, Г.С. Термінологічні запозичення міжнародного статусу у сфері теорії мовної комунікації/Г.С. Онуфрієнко, І.В. Крашевська//Соціально-гуманітарні науки та сучасні виклики: Матеріали Всеукр. наук. конф. 29-30 червня 2016 р. – Дніпро: ДНУ ім.Олесья Гончара, 2016. – С. 291-293.
2. Онуфрієнко, Г.С. Новітні лексичні запозичення з англійської мови в професійній комунікації спортсменів / Г.С. Онуфрієнко, І.В. Крашевська // Тиждень науки. Тези доп. щорічної наук.-практ. конф. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. – С. 1428-1429.
3. Онуфрієнко, Г.С. Особливості неологізмів англійського походження в лексико-семантичній групі «Ігрові види спорту» / Г.С. Онуфрієнко, І.В. Крашевська // Молодий науковець XXI століття: матеріали Міжн. наук.-практ. конф. студ., магистр. і молод. дослідн. 16 листопада 2017 р. – Кривий Ріг: КНУ, 2017. – С. 124-127.
4. Онуфрієнко, Г.С. Українська мова в юридичному дискурсі: сучасні тенденції і перспективи / Г.С. Онуфрієнко// Українська мова в юриспруденції: стан, перспективи. – Київ: НАВС, 2016. – С. 47-50.
5. Onufrienko, H. New trends in the category of colors in the professional domains/ H. Onufrienko // Innovative technology and intensification development of national production: materials of III Intern. scient.-pract. confer., October 20–21, 2016. – Ternopil : Krok, 2016. – P. 2. – P. 245-247.

О. О. Семенець

КОМУНІКАЦІЙНИЙ ПРОСТІР МІСТА: МЕДІАТИЗАЦІЯ, ДИСКУРСИВНІ ПРАКТИКИ

Розуміння міста як комунікаційного середовища та компонентів міського ландшафту як медіа, носіїв повідомлень має значну традицію у філософії, антропології, соціології, історії культури. Велика роль у пробудженні інтересу істориків культури до «прочитання» публічного простору належить працям Ю. Габермаса, М. Фуко, У. Еко, Р. Дарнтон та інших видатних мислителів.

Саме знакова природа компонентів дозволяє розглядати не лише архітектуру, але й інші складники міського середовища як тексти, що підлягають інтерпретації. Дискурсивний підхід при цьому розширює кут зору, дозволяє охопити ширше коло явищ, залучених до процесу комунікації: не лише текстову даність об'єкта дослідження, а й процес його створення та особливості сприймання реципієнтами, зумовленість соціокультурним, соціально-психологічним та іншими контекстами, зв'язки із середовищем та з іншими дискурсами, тобто різні аспекти складної ко-

мунікаційної взаємодії.

У руслі філософії постмодернізму дискурсивні практики визначаються в межах історично зумовленої дискурсивної формації як типізовані способи організації мовленнєвої діяльності, здійснюваної відповідно до вимог певного типу дискурсу, що є загальноприйнятим у тій чи іншій комунікативній сфері соціальної або професійної групи.

Дискурсивні практики сучасного урбаністичного середовища мають яскраво виражену ознаку медіатизованості: з одного боку, репрезентація міських локусів у медіа надає цим місцям особливої значущості, з другого – саме місто набуває переконливих ознак медійності, з характерною гіпертекстовою організацією, властивостями *legibility*, *imageability* (К. Лінч). Першочергову роль у цих процесах відіграють цифрові платформи комунікації, мобільні технології та загальна тенденція медіаконвергенції.

На нашу думку, дискурсивний підхід має потужний пізнавальний, освітній та виховний потенціал у фаховій підготовці майбутніх працівників медійної галузі. Він дає змогу розвивати професійну уважність і спостережливість, емпатію і творчу уяву журналістів, рекламистів, видавців, підтримувати живе відчуття соціального простору й часу, розкривати різні форми емоційного особистісного зв'язку людини та її життєвого середовища.

Такий підхід застосовано в роботі віртуальної навчальної лабораторії *Медіакультура в сучасному місті (Media Culture in the Modern City, MCMC)*, яка діє на факультеті журналістики Запорізького національного університету, – зокрема він представлений у розділі «Дискурс міста» (<http://mcmc.tilda.ws/misto>) На сайті навчальної лабораторії презентовані творчі роботи студентів – фото, відео, мультимедійні лонгриди, блоги, інтерв'ю, комікси, постери соціальної реклами тощо. У цих медійних матеріалах утілено результати творчого енактивованого пізнання, що мусять бути складником професійної компетенції сучасних журналістів та інших фахівців із соціальних комунікацій.

Місто при такому підході розглядається як складно організований мультимодальний дискурс, його складники – як носії різних типів колективної пам'яті, залучені до процесу комунікації. Компоненти міського дискурсу, які визначають унікальне обличчя міста, формують історичне та культурне тло сучасних подій, – мають виразну фрактальну організацію, оскільки при цьому частина системи зберігає інформацію про ціле: історичну епоху, тип культури, колективну ментальність.

Сучасне урбаністичне середовище потребує таких дискурсивних практик для медійного підтвердження комунікаційного досвіду індивіда і спільноти, рефлексії над локальною та регіональною ідентичністю. Саме такі медійні практики здатні пробуджувати й плекати колективну пам'ять містян, відновлювати дискурси, яким загрожує небезпека піти в небуття, але які при цьому є вкрай необхідними для відчуття емоційного зв'язку з рідним містом, які є сховищами та генераторами спільної пам'яті.

О. В. Ситник, А. С. Шаманська

ТРЕНДИ У ВІЗУАЛІЗАЦІЇ КОНТЕНТУ НОВИНИХ ОНЛАЙН-МЕДІА. ІСТОРІЯ ПОЯВИ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Тема візуалізації даних у новинних онлайн-медіа є особливо актуальною сьогодні. Оскільки сучасний читач стає все більш вибагливим до контенту, який він споживає, тому в кожній новині він шукає щось більше, ніж текст. Із появою нових технологій у графічному та веб-дизайні, онлайн-медіа почали шукати інші формати, які б допомагали розповісти історію та донести її до читача новими спосо-

<i>Висоцький А. О.</i> Творчість Е. Уорхола в контексті семіотичного аналізу.	263
СЕКЦІЯ V. ДОСЯГНЕННЯ НАУКИ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРОЛОГІЇ, ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ	265
<i>Онїщенко Н.М.</i> Соціально-правова комунікація: значення, природа та особливості	265
<i>Базелюк Н.Л.</i> Сучасне мистецтво як розвиток нової інноваційної художньої культури.	266
<i>Греджева Н.О.</i> Шкільний бібліотекар – інформаційний працівник закладу загальної середньої освіти	267
<i>Ковальська Л.А., Бобилєва Ю.А.</i> Архівне зберігання документів: електронне архівування в банківській установі.	269
<i>Лисинюк М. В.</i> Мова як об'єкт культурологічного пізнання.	270
<i>Момот Н.М.</i> Контракт в українській документації (лексичний, синтаксичний та граматичний аспекти)	271
<i>Холодинська С. М.</i> Культуротворчий потенціал та специфіка культурологічного аналізу української моделі футуризму.	273
<i>Сорокіна Г.В.</i> Комунікативне повідомлення в контексті конструювання соціальної реальності.	274
<i>Борисова Т.В.</i> Гендерна реклама: репрезентація жіночого образу.	276
<i>Мельникова О. С.</i> Дисидентські комунікації: практичний аспект.	277
<i>Коротка Д. О.</i> Сучасні візуальні тренди книжкової продукції	278
<i>Липченко Т.С.</i> Умови становлення новітньої системи соціальних комунікацій	280
<i>Красінський В.О.</i> Державні реєстри як ключовий інструмент журналістики розслідувань в Україні	282
<i>Степанцова Ю. Ю., Юрченко О. А.</i> Комунікації з громадськістю в сучасній медичній установі	283
<i>Якименко Н.О.</i> Загрози патогенних текстів у сфері PR та іміджування	284
<i>Ніронович І. І.</i> Становлення української реклами у пресі в кінці XIX – на початку XX ст.: на прикладі львівської газети «Діло»	286
<i>Onufrienko H.S., Krashevskaya I.V.</i> Vocal and Visual Communication Channels in Modern Team Sports.	290
<i>Семенець О.О.</i> Комунікаційний простір міста: медіатизація, дискурсивні практики	291
<i>Ситник О.В., Шаманська А.С.</i> Тренди у візуалізації контенту новинних онлайн-медіа. Історія появи та їх особливості.	292
<i>Корчака А.А.</i> Ефективність новітніх технологій політичної реклами	294
<i>Горецька Т.О.</i> Інтернет-технології у електоральних кампаніях: вітчизняний та зарубіжний досвід.	295
<i>Репянська О.О.</i> Мас-медійний дискурс: висвітлення української проблематики в німецьких ЗМІ	296
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	298